

ÎN NOUL AN, NOI ȘI RODNICE ÎNFĂPTUIRI, PENTRU ÎNFLORIREA MULTILATERALĂ A PATRIEI!

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVII Nr. 14 110

Joi 31 decembrie 1987

6 PAGINI—50 BANI

Felicitările adresate președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de șefii misiunilor diplomatice

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, miercuri, 30 decembrie, la Palatul Consiliului de Stat, pe șefii misiunilor diplomatice, pe reprezentanții unor organizații acreditate în țara noastră, care i-au prezentat felicitări cu prilejul celei de-a 40-a aniversări a proclamării Republicii și al Anului Nou.

La primire au participat tovarășii Elena Ceaușescu, tovarășii Constantin Dăscălescu, Manea Mănescu, Gheorghe Radulescu, Ion Dincă, Gheorghe Oprea, Nicolae Giosan, Ion Stoian, Ioan Totu, Silviu Curticeanu, Ilie Vaduș, ministrul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, Aurel Duma, ministrul secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe.

Au fost prezenți ambasadorii: Republicii Arabe Siriene — Hays-

Sam Barakat, Republicii Cuba — Rodney A. Lopez, Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste — Evghenii Mihailovici Tiajeinikov, Republicii Zair — Musungayi Nkuembe Mampuya, Republicii Populare Polone — Bogusław Stahura, Republicii Socialiste Cehoslovace — Jan Papp, Republicii Populare Democrate Coreene — Zo Iang Guk, Republicii Portugheze — Luis Quartin, Republicii Populare Mongole — Togocin Ghenden, Republicii Sudan — Ahmed M. Diab, Republicii Populare Socialiste Albania — Zoi Tosca, Marii Jmahirii Arabe Libiene Populare Socialiste — Abdul Hamid F. Farhat, Republicii Guineea — Fode Cisse, Statului Israel — Yosef Govrin, Republicii Irak — Sata Saleh Mandi Al-Falaki, Republicii Indonezia — R. Heman Benny Mochtan, Republicii Ecuador — Filoteo Samaniego Salazar, Spaniei — Nicolas Revenga, Republicii Populare

(Continuare în pag. a V-a)

CUVÎNTAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Domnule decan al Corpului
Diplomatic,

Domnii ambasadori și
domnii reprezentanți ai țării
care întrețin relații cu
România, prezenți aici,

Aș dori, în primul rând, să exprim mulțumirile noastre pentru felicitările și urările adresate poporului român cu prilejul Anului Nou și al celei de-a 40-a aniversări a proclamării Republicii.

Începem un an cu unele rezultate bune în dezvoltarea vieții mondiale sau — mai bine zis — cu unele speranțe că pașii realizați în acest an vor continua, că se va acționa în așa fel încât anul 1988 să marcheze noi pași importanți în direcția eliminării armelor nucleare, a dezarmării convenționale, a înlăturării armelor chimice.

Toți am apreciat semnarea acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind rachetele cu rază medie și mai scurtă de acțiune. Dar cu toții știm că în lume au rămas încă uriașe cantități de arme nucleare care pot să distrugă de mai multe ori planeta noastră, însăși viața. De aceea, trebuie să acționăm cu și mai multă hotărâre în direcția semnării, în anul viitor, de noi acorduri privind rachetele strategice, încetarea experiențelor cu armele nucleare și oprirea acțiunilor de militarizare a Cosmosului. Toate popoarele, indiferent de orinduire socială, indiferent de stadiul de dezvoltare, sint vital interesate în eliminarea armelor nucleare, în dezarmare și pace.

Noi — România, poporul nostru — sintem hotărâți să facem totul pentru a participa activ și a ne aduce contribuția la soluționarea tuturor acestor probleme.

Dorim ca în Europa, la Viena, să se obțină rezultate cât mai bune la Conferința pentru dezarmare și încredere. Să facem în așa fel încât Europa să devină un continent al colaborării egale, o Europă unită,

care să contribuie activ la soluționarea tuturor problemelor complexe, inclusiv a problemelor subdezvoltării.

Dorim să dezvoltăm larg relațiile în Balcani, pentru transformarea acestei regiuni într-o zonă fără arme nucleare, chimice și fără acțiuni militare și trupe străine. În același timp, sustinem cu toată tăria realizarea unor asemenea zone în diferite regiuni din Europa și din întreaga lume.

Anul acesta, pe plan economic, a dus la o anumită înrăutățire a situației generale, și mai cu seamă, a situației economice a țărilor în curs de dezvoltare. Economiiști, diferite organizații și instituții economice mondiale au prevederi sumbre pentru anul 1988. Toți vorbesc de o încetinire a dezvoltării, de o agravare a fluctuației monetare și financiare mondiale și, ca urmare, de o și mai mare înrăutățire a situației țărilor în curs de dezvoltare. Desigur, noi am dori să nu se realizeze aceste pronosticuri, dar este necesar să luăm în considerare aceste aprecieri și prevederi pentru anul viitor și, în concordanță cu aceasta, să acționăm în așa fel încât să diminuăm cât mai mult înrăutățirea situației economice mondiale. În această privință, sint multe de spus — și nu este locul acum — dar, desigur, este necesar un nou sistem financiar internațional. Trebuie să se pună capăt fluctuației financiare și monetare, care, în fond, reprezintă o anumită politică îndreptată împotriva țărilor mai sărace, a țărilor în curs de dezvoltare. Sint necesare măsuri mai ferme în ce privește stabilitatea prețurilor, comerțul internațional liber și înlăturarea diferitelor bariere, desprecare se vorbește mult, dar, în practică, au loc noi acțiuni de limitare a comerțului internațional.

Noi am dori ca anul viitor să se ajungă la începerea unor negocieri reale, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, între țările în curs de dezvoltare și țările dezvoltate, pentru o soluționare globală a

acestor probleme, pe baza unor tratative și înțelegeri reciproce avantajoase.

Este necesar să se înțeleagă bine că situația actuală nu va putea continua mult timp, că țările în curs de dezvoltare nu vor mai putea suporta multă vreme actuala stare de lucruri inechitabilă, care duce continuu la înrăutățirea condițiilor de muncă și de viață a două treimi din populația lumii. Trebuie să se înțeleagă bine că nu este posibil ca mai puțin de o treime — mai bine zis mai puțin de 25 la sută din populația globului — să-și realizeze anumite condiții de viață pe seama marii majorități a lumii. Pacea, colaborarea internațională nu se pot realiza decât asigurând progresul și dezvoltarea corespunzătoare, condiții de viață mai bune pentru toți locuitorii planetei noastre.

Există o strânsă legătură între înarmări — pentru care se cheltuiesc peste 1 trilion de dolari — și situația țărilor în curs de dezvoltare, a căror datorie externă depășește, de asemenea, 1 trilion de dolari. Așa cum s-a discutat în organismele internaționale, în conferințele speciale din acest an, între problemele dezvoltării și problemele dezarmării există o strânsă legătură și trebuie să acționăm pentru soluționarea corespunzătoare, împreună, a acestora.

M-am referit la toate acestea pentru că doresc să subliniez că România socialistă, poporul român este hotărât să facă totul și în anul viitor pentru a întări solidaritatea țărilor în curs de dezvoltare, pentru a se ajunge — repet — la tratative reale și, cel puțin, la începutul soluționării problemelor foarte grave ale subdezvoltării, în realizarea noii ordini economice mondiale.

Sintem preocupați de a se pune capăt oricăror acțiuni de amestec în treburile altor state, de a se respecta neabătut independența și suveranitatea fiecărei națiuni, dreptul fiecărui popor la dezvoltare liberă, așa cum o dorește, fără nici un amestec din afară.

Sint problema grave, dar noi avem convingerea — pornind și de la unele rezultate din acest an — că popoarele, forțele realiste dispun de forța necesară pentru a determina o politică nouă, o gîndire nouă, pentru a se putea trece la soluționarea problemelor complexe în mod democratic, cu participarea tuturor statelor lumii, fără deosebire de mărime sau orinduire socială.

Sintem pentru o creștere, mai puternică a rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale. Ne pronunțăm ferm pentru soluționarea problemelor litigioase numai prin tratative. Sintem pentru o conferință internațională în problemele Orientului Mijlociu și considerăm că este timpul — și este posibil — să se organizeze o asemenea conferință. Trebuie să se asigure palestinianilor dreptul la autodeterminare, inclusiv dreptul de a-și realiza un stat propriu. Măsurile represive, sau orice măsură de acest fel, nu duc la soluționarea problemelor, dimpotrivă, le îngreunează și ridică noi piedici în calea realizării unei păci trănice și juste în Orientul Mijlociu.

Sintem pentru încetarea războiului dintre Iran și Irak și, în mod corespunzător, pentru soluționarea problemelor din Golf, pentru încetarea acțiunilor militare. Considerăm că este în interesul ambelor țări și popoare să se așeze la masa tratativelor, să se acționeze în spiritul rezoluției Consiliului de Securitate în această problemă. În general, România se pronunță ca toate conflictele și problemele litigioase să fie soluționate numai și numai prin tratative.

Am dori să urăm ca anul viitor să marcheze noi pași în soluționarea pe calea negocierilor a unor dintre aceste probleme grele — ceea ce va contribui mult la politica de încredere, de destindere și va da un nou impuls politicii de dezarmare.

În ce privește situația din România, ați trăit aici, cunoașteți și preocupările, și ceea ce avem bun, și ceea ce avem rău. De altfel, în ultimele săptămîni am dezbătut pe larg problemele acestea în organismele noastre democratice, începînd cu Conferința Națională a partidului și sfîrșind cu Marea Adunare Națională. De aceea, nu mă refer la toate acestea. Avem și o serie de rezultate bune, mai avem și greutăți și lipsuri. Intrăm însă în noul an cu hotărîrea fermă de a lucra mai bine, de a obține rezultate mai bune în întreaga noastră dezvoltare economică-socială, în ridicarea nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Știm că rezultatele noastre — ale fiecărei țări — sint o contribuție la dezvoltarea generală și la cauza progresului și păcii, inclusiv a dezarmării. De aceea, în strînsă concordanță cu politica noastră generală, vom face totul — atît în politica internă, cît și în politica internațională — pentru a contribui la realizarea unor relații mai bune între toate națiunile lumii, la o lume mai dreaptă și mai bună pe planeta noastră.

Încă o dată, doresc, domnii ambasadori și reprezentanți diplomați, să vă mulțumesc pentru urările ce le-ați adresat poporului român, să mulțumesc pentru urările adresate de conducătorii de state și guverne din țările dumneavoastră și să vă rog să transmiteți popoarelor din țările dumneavoastră, din partea noastră, a poporului român, cele mai bune urări de prosperitate, de bunăstare și de pace.

Vă rog să transmiteți tuturor șefilor de state și guvernelor salutul meu, cele mai bune urări de succes în întreaga lor activitate.

Dumneavoastră vă urez un An Nou cu rezultate cît mai bune în activitatea viitoare închinată dezvoltării relațiilor dintre țările noastre.

Vă doresc multă fericire! La mulți ani! (Vii aplauze).

Bun venit, 1988!

La întîlnirea cu 1988 omenirea întîrzie... cu o secundă! Altfel spus, la hotarul dintre ane fiecare pămîntean cîștigă o clipă de viață. Dacă legile naturale ne a-duc darul unei clipe în plus, oame-nii, la rîndul lor, potrivit legii sociale a progresului, care în ultima instanță este o lege a compariării timpului, își pot dăruia înfinit mai mult decît minus-cula, zburdătoare secundă comică...

Este ceea ce ne-a pus sub ochi, cu evidentă și e-lecționă retrospectivă istorică, fina-lul lui '87, care a coincis cu împlini-re a patru decen-ii de cînd Româ-nia, stăpînă pe destinele sale, își măsoră, sub ste-ma republicană, noul timp al puterii omenilor și liber.

Retrospectiva arată clar, cu riguroasa argumentare statistică, că în această perioadă de fundamentale pre-faceri revoluționare sub stindardul partidului comunist, patria română, poporul ei de constructori ai nou-ii ev au reușit, cu neprecupețite sfurturi și sacrificii, cu dăruire și iscusință, să smulgă vremii secole întregi de edificii și înfăptuiri care au făcut să se analizeze tot lăta secole de handicape istoric. Acest scurt, dar atît de dens e-ment de istorie, și mai ales anii de împliniri purtînd sigiliul epocii, inaugurate de Congresul IX, ne a-rată nouă și arată lumii întregi cît de rodnică este forța de creație a unui popor liber, stăpîn în casa și pe vremea lui, animat de încrederea nestîmănată în idealul comunist: poporul român, strîns unit în ju-rul partidului său revoluționar, al strategiei clarviziatoare și acțiunii dinamice imprimate de secre-tarul general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Calendarul lui 1988 ne întîm-pină cu o filă mai înaltă, mai cu-prinzătoare, cu speranțe și cer-titudini ale unui timp pe măsura, timpul faptelor care o iau în-aintea vorbelor, al accelerărilor, al perfecționării în toate sferile ac-tivității economice și sociale. Este timpul jalonat cu precizie, prin programe realiste și cîteuzătoare, de marele eveniment politic — Confe-riința Națională a partidului — care a prefatut însușirea noul an și care, datorită viziunii științifice a partidului, a secretarului său ge-neral, aruncă un puternic fascicul

de lumină asupra întregii perioade de ce ne mai desparte de pragul secolului XXI. Marele forum comu-nist, ale cărui documente se află pe masa de lucru a țării, nu ne oferă numai șansa istorică de a avea un program clar de acțiune într-o perioadă cînd orizonturile lu-mii sint întunecate de multe in-certitudini și eclipse economice și sociale, ci ne oferă și condițiile punerii în lucrare a tuturor en-erghiilor materiale și umane ale na-țiunii pentru a depăși inerențele difi-cultăți ale înaintării, pentru a înalța patria în rîndul țărilor dez-voltate.

Ce așteptăm de la noul an aște-păm de la noi. Fiindcă ce este altceva noul an decît suma, în timp, a năzuințelor, a certitudinilor, a fa-p-telor noastre? Aceasta o știu toți cei călăuziți de conștiința patrio-tică, revoluționară a lui mai mult, mai bine, mai rentabil; de la minerul din adînc sau de la suprafață la constructorul avîntat pe schele, de la petroliștul scrutînd și si noap-te zăcămintele la cercetător, pro-iectant, dascăl, student... Cum o știu, o simt, o năzuiesc toți cei 23 de milioane (anul de care ne des-părțim ne-a adus în casa țării și satisfacția acestei frumoase reali-tăți demografice): noi toți deci, reuniti sub carpații cetîni, la ca-pătul ultimului minut din 1987, mi-nutul celor 61 de secunde, pen-tru a ne îmbrășa cu privirile și cu gîndul, pentru a ne ura și a ura Țării veșnic proaspătul, veșnic dătorul de speranțe și puteri!

LA MULȚI ANI!

NOUA GEOGRAFIE A ROMÂNIEI

Patria... Cuvânt de dragoste, cuvânt de dor, supremă certitudine în cursul veacurilor. Patria Română — locul din care peste două milenii de lupte pentru dreptate și libertate, pentru ființa și frumusețea acestui pământ răsfrîng în contemporaneitatea imediată imaginea unui popor harnic și talentat care își împlineste destinul în anii ascensiunii socialiste sub semnul înalt al virtuților dintodeună, amplificate și ridicate la o nouă putere. Patria Română Socialistă — creație a minții și miinilor noastre, țărîm pentru care ostentim, pentru ale cărei glorie și măreție dăruim tot ceea ce este mai bun în ființa noastră. Douăzeci și trei de milioane de oameni, un popor întreagă scrie pe harta lumii imaginea unui colt de pământ îngojat în cel mai mare efort din istoria sa cu ochii atinși spre „zi-lele de mine care cîntă”, spre visul de aur al omenirii.

Ne este cu atât mai drag pămîntul patriei, este cu atât mai înaltă mîndria cu care fiecare dintre noi îl contemplăm cu cit stim bine că, așa cum este el astăzi, este opera noastră, opera generațiilor care, sub soarele Republicii, de patru-zece de ani își închină întreaga putere de muncă și creație înfiorîrî pămîntului de la Carpați, Dunăre și Mare. Tot ce am clădit, în materie și în spirit, tot ce am făptuit este rodul muncii noastre avîntate, eroice. Anii, 22, care au trecut de la istoricul Congres al IX-lea al Partidului Comunist Român grăiesc din plin despre avîntul revoluționar, despre cuterarea unui popor care muncile mobilizat de un țel măreț. Nimic nu ne-a cîștat din cer; dacă s-au petrecut miracole, ele au fost miracolele inteligenței și vredniciei unui popor stăpîn pe destinele sale, hotărît să-și croiască o soartă pe măsura marilor sale înzeștrări.

S-a prefăcut din temelii pămîntul românesc — iată o realitate pe care o invocăm des și pe bună dreptate. Dar poate că nu întodeună dezechidăm pînă la capăt înțelesul acestor cuvinte; poate că, rostindu-le, nu avem întodeună imaginea pînă la capăt exactă a marilor prefaceri, nu identificăm în amănunțime numărul și amploarea acestor transformări. Și, poate, nici nu o putem face — într-atît sînt ele de multe, într-atît sînt de topele ele în substanța

unică și indivizibilă a realității contemporane.

Să punem însă alături două hărți: România — decembrie 1947, și România — decembrie 1987. Să căutăm în liniile și culorile lor deosebirile, să identificăm însemnele pe care noi le-am creat în patru decenii de muncă liberă. Este ceea ce vă propunem să facem împreună, să numim argumentele pentru o geografie civică a Republicii Socialiste România, o „geografie în mers”, o **Descriptio Romaniae**, operă a fiilor săi.

Țara ieșise din război istovită. Refacere, reconstrucție — acestea erau cuvintele ce dădeau dimensiunea dimensiunii unei economii care, înainte de a se pregăti pentru marele asalt al viitorului, trebuia să-și vindece rănile. Cu un efort supraomnesc, ruinele erau înalturate, șoselele, podurile, căile ferate refăcute, circuitele vitale repuse în funcțiune.

Băteau vînturi noi peste țară. Poporul căuta fașeșele vieții noi. Ani de dure înfruntări de clasă, anii în care clasa muncitoare, partidul ei comunist, cu ochii atinși spre viitor, desfășurau harța bătăliilor din timpuri ce vor veni, bătăliile, marile bătălii pentru lichidarea înalpoierii economice, pentru punerea în valoare a bogățiilor solului și subsolului, pentru valorificarea marilor potențe creatoare ale poporului.

30 DECEMBRIE 1947. Poporul proclamă Republica. „Crearea Republicii — orată tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** — constituie o incununație a luptei duse de-a lungul secolelor de poporul român, de forțele sale înaintate, pentru eliberare națională și socială, pentru neamănare, progres social și o viață mai bună”. Drumul era deschis. Strălucita victorie de la 30 Decembrie 1947 stă, și ea, mărturie pentru rolul determinant al Partidului Comunist Român în evoluția politico-socială a României, pentru capacitatea sa de a aduce la împlinire marile comandanente ale istoriei. Ziua proclamării Republicii se constituie ca o piatră de hotar pe drumul înfăptuirii înolterelor idealuri ale poporului român.

Să privim în urmă. Să comparăm ființa țării, așa cum ni se înfășează ea astăzi, cu cea de acum 40 de ani și să descifrăm sensurile ce se degajă. Geografia României contemporane este un manual de istorie revoluționară.

„A întemeia” — verbul activ al dezvoltării multilaterale

Argumentația noastră în fața celor două hărți (România, decembrie 1947 și România, decembrie 1987) ar putea începe în multe chipuri. De pildă, cu localitățile.

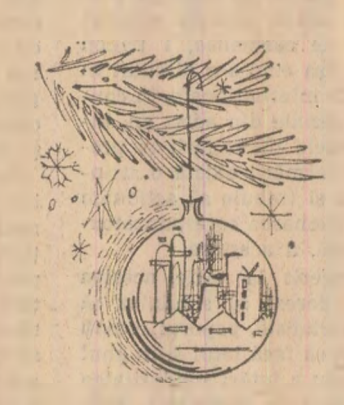
Cercuri de felurite măriri ne indică așezările omenești. Ca și astăzi, în 1947 — București, Timișoara, Iași, Oradea, Constanța, Făgăraș, Rădăuți, Medgidia, Sighișoara, Băile, Voila, Valea lui Mihai, Dăbuleni, Bistrița, Vicovul de Jos, Murgeni... În zadar căutăm însă cineva pe harta de-acum patruzece de ani o seamă de nume: în zadar, pentru că aceste localități s-au născut de atunci încolo. Pentru copiii care astăzi învață geografia patriei, Orașul Victoriei sună la fel de firesc ca și Vatra Dornei, Motru ca și Lupeni. Pentru generațiile mulvirstice însă, fiecare nume din acestea are o rezonanță aparte...

„Mai puțin de un an de la Congresul al IX-lea al partidului, iunie 1968, tovarășul Nicolae Ceaușescu vizitează exploatarea minieră Motru și le adresează minelor cuvinte devenite istorice: „Bazinul acestu

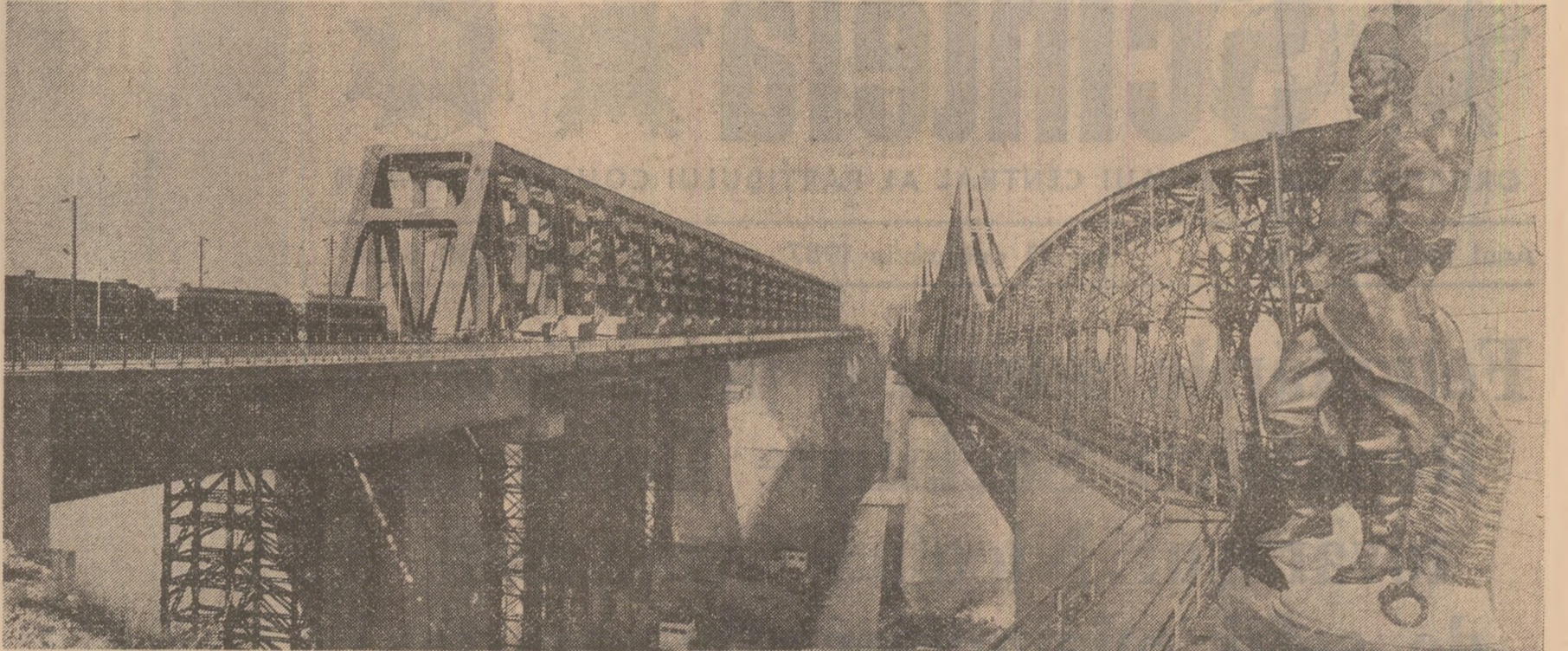
are o perspectivă îndelungată și trebuie să ne așezăm gospodărește, nu pentru doi-trei ani, ci pentru zece sau chiar sute de ani”. Și oamenii s-au așezat gospodărește. Astăzi, pe harta României, undeva între Tirgu Jiu și Drobeta-Turnu Severin, acolo unde altădată nu era marcat nimic, găsim un cerc alături de care scrie MOTRU. Iar alături alte două: ROVINARI, care își poartă cu mîndrie titlul de „cel mai tînăr oraș al țării”, și MĂTĂSARI. La Motru s-au ridicat 6.000 de apartamente, numeroase locuințe personale, un cinematograful, un club modern, un spital cu 400 de paturi, policlinică, un grup școlar minier cu peste 2.000 de elevi — două școli generale, 15 grădinițe, două creșe, și enumerarea dotărilor social-edilitate poate continua. Într-un cuvînt, un oraș modern, în care 24.000 de oameni duc o viață însoțită de atribuțiile cetățene care definesc orașele „traditionale” ale țării. Același lucru la Mățășari, o localitate în plină dezvoltare, în care s-au și construit peste 1.700 de apartamen-

te. Toate, în locuri unde harta din decembrie 1947 nu inscria nimic: cîmp.

Acolo unde astăzi, la poalele Făgărașului, scrie ORAȘUL VICTORIA, harta anului 1947 înregistra pădure. Codri secuiari, doar rar străbătui de pașii oamenilor. Brigadierii anilor ’48-’49 păstrează în inimă amintirea oretioasă a zilelor cînd au început să defriseze locul cu tîrnăcoapele, a corturilor, a primelor barăci. Așa au locuit la început, pe vremea cînd nici

nu le dădea prin minte că așezarea lor va deveni un oraș cu nume simbolice: Victoria. Astăzi, un important combinat chimic înmărunchează cea mai mare parte din forța de muncă

Arcuri peste ape

a orașului care își spune, mai în glumă, mai în serios, „cel mai vechi oraș nou al țării”. Un oraș modern, cu aspect de stațiune balneoclimaterică, cu o medie de vîrstă impresionantă prin tinerețea ei, o localitate în continuă dezvoltare. Harta anului 1987 inscrie, între Munții Făgărașului și Olt, o prețioasă victorie — victoria noului, victoria poporului român liber, victoria socialismului.

Pe harta Republicii Socialiste România au apărut, ca puncte de foc, o seamă de localități născute pe locuri unde înainte nu era nimic sau doar un biet cătun își răsfăra puținele case: Urceni, Săvinești, Borzești, Onești, Orașul Dr. Petru Groza, Bicăz, Colibași, Măltuc, apoi Semeinic, Poiana Brașov, Duraș, apoi Neptun, Olimp, Jupiter, Saturn, Aurora, Venus... Și nici nu sîntem siguri că le-am numit pe toate...

Betonul armat și-a făcut și își face datoria. Pentru sute și sute de mii de oameni, localitatea în care muncesc și trăiesc este, prin ea însăși, un semn al noului.

Să ridicăm pe harta țării — o țară cu o suprafață medie — atîtea localități noi în doar patruzece de ani este un act istoric care nu poate fi conceput decît în condițiile unei viguroase ascensiuni economice și sociale, în contextul muncii libere a oamenilor liberi. A întemeia — un verb conjugat firesc în anii noștri — își dovedește valențele cu atît mai puternic atunci cînd este vorba de a întemeia o așezare. A întemeia cu beton.

Vom rămîne în istorie și prin aceste cercuri care desemnează localitățile, cercuri înscrise de cartografi pe hărțile lor în anii Republicii, înmuri de beton, certitudinii comuniste.

Un drum eroic jalonat cu schele

În chip firesc, argumentația noastră aduce acum în planul întii celelalte schimbări pe harta urbană a României. Sînt cele semnificate prin mărimea cercurilor ce marchează locul așezărilor omenești — cele mai mici, comunele, cele mai mari, municipiile — între cele două măriri, altele, intermediare, care indică numărul de locuitori al localității, cu alte cuvinte, puterea ei.

În decembrie 1947, doar trei cercuri indicau pe harta României localități cu mai mult de 100.000 de locuitori: București 1.041.807, Cluj-Napoca 117.915 și Timișoara 111.987. (Am folosit date furnizate de recensămîntul de la 25 ianuarie 1948). Peste opt ani, numărul lor ajunsese la 8. Pe harta României anului 1987, numărul municipiilor cu o populație de peste 100.000 de locuitori se ridică la 22. Mai departe: 31 de localități aveau între 20.000 și 100.000 de locuitori; astăzi, numărul lor este de 83 — de aproape trei ori mai multe. În orase trăia 23,4 la sută din populația țării — mai puțin de unul din patru; astăzi trăiesc 53 la sută — mai mult de unul din doi — în una din cele 237 de localități urbane.

Ce semnifică toate aceste cifre? Ce semnifică schimbarea numărului și a mărimei cercurilor de pe harta anului 1947 în comparație cu cea de astăzi? Ele traduc mutația care a avut loc în felul de a munci și în

felul de a trăi al unei însemnate părți din populația țării — pe de o parte, iar pe de altă parte ele traduc schimbările, de neimaginat odinioară, din peisajul patriei socialiste. O țară întreagă s-a înnoit: nu există localitate care să nu fi fost redimensionată în anii noștri, să nu fi renăscut. Verticalele schelelor au transformat din temelii și temeinic tîrguri alăturate cu tonus scăzut — am numit Suceava, Botosani, Vaslui, Birlad, Tulcea, Slatina... și cite altele — sau așezări care, în ciuda falmei lor, erau doar niște sate mai întinse — să ne alinăm doar la Pitești sau la Bacău.

Verticala schelelor au apărut și acolo unde se construise mai arătos — la Ploiești și la Timișoara. La Cluj-Napoca sau la Constanța. Verticalele schelelor au apărut în localități nesemnificative din punct de vedere edilitar — de pildă, la Hunedoara, care, în decembrie 1947, avea vreo 7.000 de locuitori. Și peste tot, în decenii de efort, au apărut orașele moderne ale României contemporane, au apărut bulevarde și piețe, așezăminte de cultură și stadioane, complexe comerciale, spitale și parcuri, peste tot oamenii au instaurat noua civilizație urbană, civilizația socialistă.

Iar fața satelor s-a schimbat și ea. Harta nu avea cum să consemneze, dar memoria oamenilor și memoria documentelor știu bine că, în decembrie 1947, bordeiul (explicație pentru tineri: locuință pe de-a-ntr-unul sau parțial sub pămînt) încă mai exista. De acolo am plecat. Astăzi, 82 la sută din populația țării trăiește în case noi; numai între 1966-1987 s-au construit 3.300.000 de locuințe.

„Dar locuințele, nu apar pe hărți. Să știm însă că acolo unde harta înregistrează o trecere de la 25.000 la 125.000 de locuitori, peste 100.000 locuiesc în case noi și orașul este de nerecunoscut. Fără nici o excepție!”

„Și nici construcția oamenilor nu apare pe hărți! Milioane de oameni care edificînd, învățînd, muncind au transformat țara și s-au transformat pe ei înșiși. Stațeta voinței comuniste de a birui orice dificultăți a trecut din generație în generație — de la Agnita-Botorca anului 1947 pînă în amfiteatrele anului 1987 unde se pregătesc viitorii specialiști în fizică nucleară. Drumul de la tîrnăcoapă la sincrofazonon nu poate nici el să fie înscris pe vreo hartă: și, totuși, există! L-a parcurs o țară!”

Țara puternicelor cetăți industriale

„Astăzi — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului — mijloacele fixe reprezintă 3.200 de miliarde de lei, din care peste 80 la sută s-au realizat în ultimii 20 de ani, iar avuția națională generală a ajuns la aproape 5.000 de miliarde lei”. Iar tovarășa Elena Ceaușescu preciza în cuvîntarea rostită la

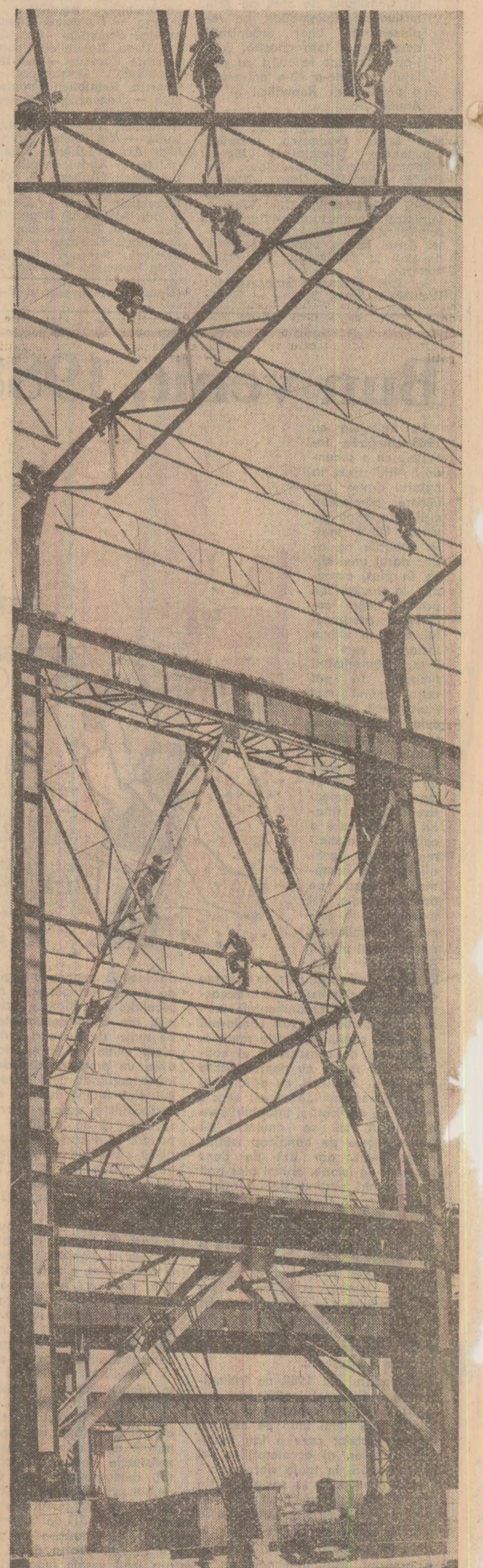
Sesiunea solemnă a Marii Adunări Naționale: „România realizează astăzi, în numai 3 zile, întreaga producție industrială din anul 1943... S-a asigurat creșterea de circa 33 de ori a veniului național și de aproape 20 de ori a avuției naționale a țării!”

„Aven la față harta economică a României anilor de început. Înainte de a vorbi despre ponderea industriei în veniul național, despre structura ei, să remarcăm un alt fapt: producția anului 1948 se situa sub cea a anului 1938 în industria construcțiilor de mașini și a prelucrării metalelor, în industria chimică, în industria combustibilului și în alte ramuri de bază; era doar cu puțin mai ridicată în industria materialelor de construcții și în industria energetică. Aceasta este, deci, harta startului.

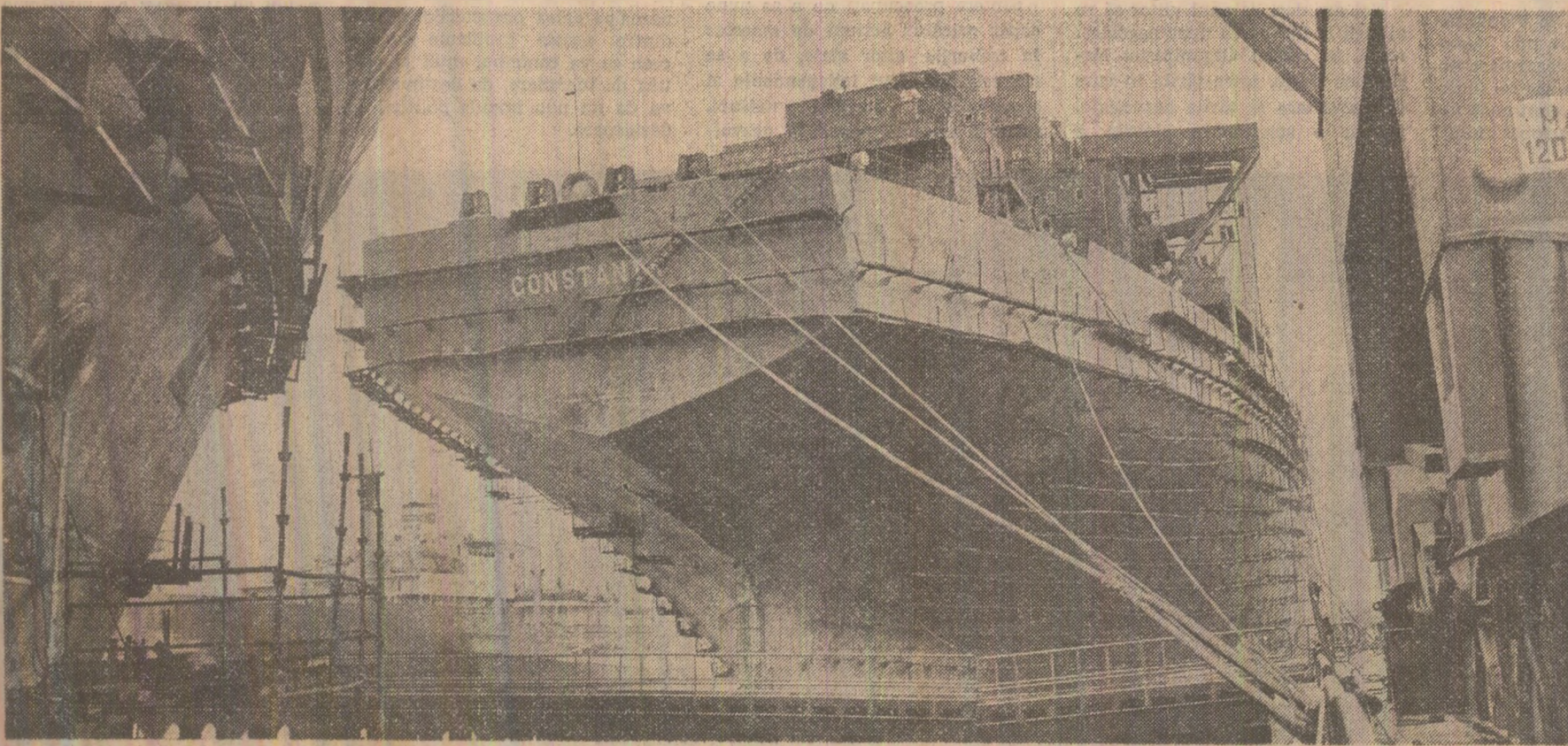
Pe harta economică a prezentului românesc strălucesc în primul rînd cele 180 de platforme industriale edificate în anii noștri. Grăitor este faptul că pe ele se concentrează cea mai mare parte a fondurilor fixe. Concept aparținînd tovarășului Nicolae Ceaușescu, platforma industrială traduce marea salt de tehnicitate și organizare efectuat după Congresul al IX-lea al partidului. Secretarul general al partidului a participat personal la situarea platformelor, după serioase consultări cu specialiștii, cu populația zonelor în cauză. Ele au fost amplasate pe întreg teritoriul țării. Întinsele „pete albe” care semnificau, pe harta anului 1947, zone rămase în urmă au fost lichidate. Repartizarea justă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, amplasarea și dezvoltarea lor echilibrată — idee strategică promovată cu consecvență de partid, de secretarul său general — au condus la configurarea hărții industriale a anului 1987, un

desen armonios, organic integrat. Ceea ce nici o hartă nu poate consemna este fantasticul efort care a făcut ca în clipa de față

la Galați și Bistrița, Pitești și Botosani, la Odorheiu Seculesc și Baia Mare, la Călărași, Zalău, Iași, Rimnicu Vilcea, Alba Iulia... (dar trebuie să ne oprim

Verticalele noastre

Drum bun pe mările lumii!

La mulți ani!

CARTE DE ISTORIE REVOLUȚIONARĂ

alci pentru că, practic, ar trebui să numim aproape fiecare oras) se ridică una sau mai multe platforme industriale, pe care industria românească își infățișează, zi de zi, capacitatea. Pentru ca astăzi industria să producă în doar trei zile valorile realizate acum patru decenii într-un an a fost nevoie de un efort gigantic depus de un întreg popor. În țara care în 1947 importa așele de cusut se produce astăzi roboți și celule flexibile; în țara unde enciclopediile, cind venea vorba de industrie, consemnau morile de apă, tăbăcăritul, fabricile de safoane și așa mai departe, există o serie de produse care se fabrică doar în trei-patru sau șapte-opt țări din lume; în țara „eminamente agrară” — și căreia unui au voit să-i rezerve acest destin — se produc mașini-unelte și oțeluri speciale, autoturisme și avioane, calculatoare și lasere.

Ați — și ar fi poate de ajuns pentru a întui dimensiunile giganticele prefaceri de pe harta industrială a țării, cu precădere în epoca inaugurată de Congresul IX. Dar se cuvine să amintim și aici câteva lucruri fundamentale: îi datorăm clarviziunii partidului angajarea țării pe drumul industrializării; datorăm capacității de organizare și mobilizare a comunistilor, păstrării și amplificării spiritului revoluționar, strategiei generale a progresului așa cum a conceput-o tovarășul Nicolae Ceaușescu, faptul că harta economică a României în decembrie 1987 pur și simplu nu poate fi pusă alături de cea din decembrie 1947. Căci această este realitatea: comparația nu poate fi făcută.

...Răsfoim colecția ziarului și

extragem de acolo primele știri „de producție” ale tinerei Republici populare: „A început construcția conductei Ceanu Mare — Cluj”. În Urmile Reșite, muncitorii au fabricat pentru prima oară la noi în țară ciocane pneumatice necesare minelor de cărbuni. „Va începe construcția Aeroportului Băneasa”. Zimbim cu dușoșia pe care ar încerca-o un doctor decent dacă ar da undeva de abecedarul pe care a slăbit: „mă-mă, mamă”. Chiar așa! În decembrie 1947 eram la abecedar, ne apucam de Ceanu Mare — Cluj cu tirnăcoapele; astăzi montăm o centrală electrolucă, participăm la programe spațiale, exportăm produse ale tehnicii de vîrf în țări care au plecat pe calea industrializării cu un secol, două înaintea noastră.

Un salt în mai puțin decît o viață activă de om, despre care alăturarea a două hărți sau compararea a două țări cu cifre nu poate da seama decît palid, nemulțumitor. Un salt care închide în el viața unui popor ajuns la vîrsta împlinirii sale, vîrsta instaurată sub soarele luptei pentru socialism, în numele socialismului, vîrsta aflată acum sub semnul dezvoltării calitative, intensive.

Transformind țara, poporul român s-a transformat pe sine. Transformind țara, și-a transformat felul de a munci, felul de a produce valori. Răspîndite în întreaga țară, fabricile în uzinele noastre au schimbat radical felul de a munci și de a gândi al unui întreg popor. Dacă ele pot fi consemnate pe hărți, schimbările produse de ele nu pot fi înregistrate decît pe harta interioară a sufletelor noastre.

Pasajul Universității bucureștene

hărțile lor, ei aduc omagiul nostru, al tuturor, pentru înmăbră, uriașului detașament al constructorilor, cei care pun apele albastre să producă lumină, să producă pline.

Decembrie 1947 — decembrie 1987. Hidroenergetica și irigațiile — iată alte două capitole fundamentale la care cele două hărți nici măcar nu se pot compara.

tovarășul Nicolae Ceaușescu, în anii socialismului un nou tip uman s-a format: este omul nou, devotat cu trup și suflet patriei și partidului, cu un larg orizont profesional și cultural, animat de spirit revoluționar, hotărît să-și pună întreaga putere de muncă și creație în slujba gloriei și măreției României, a construirii celei mai drepte și mai umane orînduiri din istorie pe pămîntul de la Carpați, Dunăre și Mare Schimbînd harta țării, s-a schimbat

pe sine: transformîndu-se pe sine, a transformat harta țării. Cu ochii atinți spre viitor, un popor întreg, unit în jurul marelui său stegar, contemplă, într-o clipă de răgaz, harta patriei; o contemplă cu o legiti-mă, cu nobilă, omenească mîndrie. Este opera minții și miilor sale. Și gîndește harta pe care o pregătește de astăzi, harta de vis, ROMANIA 2000.

George-Radu CHIROVICI

PARTIDULUI, IMN

Partidului — cîntece de slavă-i aducem aici, pe românescul pămînt. El este centrul vital al țării întrupat în faptă și cuvînt. Și laudă-i aducem pe-nfloritoarea vatră străbună. Dinamicul verb a construit cu poporul pentru popor, il conjugăm armonios împreună. Laudă secretarul general al partidului pentru înfăptuirile țării, epocale i-aducem cu toți, muncitori și țărani, cînturari și rapsozi. Laudă omului creator de istorie. El și partidul, în epoca țării, de aur, dovedesc forța și măreția socialismului înobilind, îmbogățind necontenit al patriei tezaur!

Radu FELECAN

IZVOR DE-NȚELEPCIUNE

Prin tine vîd a noastră devenire Partid iubit, izvor de-nțelepciune Dai sens vieții, țării împlinire Și gîndurilor zbor și înălțime.

Esti focul viu ce arde în cupatoare Tăria moleculei turnată-n constelații, Intruchipare vie din razele de soare Și zimbetul de pace veghind spre generații. Esti veșnica mișcare din miezul transformării Voința, cutezanța, chemarea și iubirea Și fapta așezată la temelie țării, Coloană înfinită scrutînd nemărginirea.

Esti zborul pur spre infinite aște Lumină peste veacul care vine, Esti universul timpurilor noastre Și-al visurilor țării spre mai bine.

Ioan BORSA

PATRIA-N DECEMBRIE

Cad florile zăpezii pe Carpați Și griu-și prinde gleznele-n țărîna Se-nlumează cerul dinspre frig Prin chiuciera văzduhului de lină.

În împlinire urcă omenia Și gîndul, libertatea, viitorul E comunist acela care munca Și-o potrivește-n fapte cu poporul.

O, țară, precum inima bătînd Zidești în demnitate Pacea vieții Conturul tău în Epoca de aur E-un imn de slavă-n pragul dimineții.

Ion POPA ARGESANU

Cutezanța proiectelor — epopeea înfăptuirilor

Pe hărți, albastre sînt apele. Culoarea visării. Și, într-ade-văr, alături de albastrul hărții din decembrie 1947, comunistii adăugau culoarea marilor visuri de transformare a țării: visul hidrocentrale, lacuri de acumulare, visul mari sisteme de irigații.

Decembrie 1987. Pe harta, bună parte din culoarea visului de atunci a devenit concretă, înzind multe din marile prefaceri. La început a fost Bica-zul, școala romantică, prima, a hidrotehnicii românești. Astăzi, la poalele Ceahlăului, harta în-arată, de o bună bucată de vreme, o întindere de apă. Apoi a fost Vidraru. Astăzi, la poalele Păgărașilor o altă mare în-terîndere de apă. Și așa, an de an, după Congresul al IX-lea, rurile sînt zăgăzuite și cartografiile ostensec să schimbe hărțile în-tr-un ritm care, nu o dată, îl depășește. Apar sărbutele lacuri pe 5,5 milioane de hectare, precum și de 5,3 milioane de hectare aparate împotriva eroziunii.

România a trecut printr-o amplă prefacere, harta dînd seama și în acest sector despre un efort eroic.

Prea puține sînt arterele sistemului circulator al țării, care — chiar dacă figurau pe harta anului 1947 — s-a fi rămas la fel. Soselele au fost modernizate, dublate, ferate, electrice, s-au ridicat sute de gări noi, poduri și viaducte nenumărate au schimbat peisajul. Istoricul acțiune de transformare a țării României în-scrie însă la loc de cinste cîteva mari epopee, a căror simplă evocare este de ajuns pentru a defini aura de legendă a unui timp de mărețe edificări: Transilvania (Acolo unde vulturii, doar ei, / Urcau în-nalturi slava și mîndria, / Am înălțat un monument — temei / Al comunismului, aici, în România), Canalul Dunăre-Maree Neagră, Canalul Poarta Albă — Midia-Năvodari, Magistrala Soarelui, Autostrada București — Pitești, Marea Drum al Bucovinei, Complexul Dimbovitiei. Fiecare în parte și toate la un loc mărturisesc despre viziunea revoluționară, despre zile și nopți de confrun-

suris și cu sudoare epopeea muncii unui popor liber, stăpîn pe destinele sale. Epopeea liber-tății romanilor în anii socialis-mului.

„Pe hărți, albastre sînt apele. Cele mai multe de 20 000 de hectare amenajate pentru irigații în 1947 nici nu puteau fi consemnate pe o hartă generală, oricît de mare ar fi fost ea. Pe cînd astăzi, chiar și o hartă obișnuită înfățișează liniile albastre care numesc o realitate ce ne situează printre primele țări din lume la acest capitol: circa o treime din totalul su-prafeței arabile a țării este amenajată pentru irigații. Hărțile anului 1991 vor consemna că Republica Socialistă România dispune de o suprafață totală amenajată pentru irigații de 5,5-6 milioane de hectare (com-parat cu 20 000 y, de amenajări pentru desecarea terenurilor pe 5,5 milioane de hectare, precum și de 5,3 milioane de hectare aparate împotriva eroziunii).

Să schimbi realități de mil sau de milioane de ani! Să corectezi natura, slînd-o să coope-re cu omul, să-i dea energie și piine! Cartografiile își modifi-că hărțile — dar pot ei prin-de marile mișcări de cuget și de inimă ale unui popor angren-at în cel mai vast proces con-structiv din istoria sa? Consem-nînd cu fiecare an, tot mai marcat, prezența nouă a apei pe

Pe „harta nevăzută” se cuvine să înscrim și cele 8 000 de cămine și case de cultură, cele 46 de teatre, peste 5 500 de cinematografe, cele 460 de muzee; pe aceeași hartă se cuvine să înscrim cele 981 de licee, cu cei 1 260 000 de elevi al lor; să-i trecem pe cel mai puțin de 10 000 de absolvenți de liceu din 1948 alături de cei peste 200 000 care au absolvit liceul în 1987.

Ne-am referit doar la sănă-tate, cultură și învățămînt prin mijlocirea unor cifre — puține, la rîndul lor — care însă nu pot da decît o palidă imagine a creșterii furtunoase înregistră-to în anii construcției socialiste. Pe ce hartă s-ar putea înscire însă făurirea și creșterea omu-lui nou — cea mai de preț rea-lizare a anilor noștri, omul care schimbă harta?

Harta văzută a țării este alta pentru că pe „harta nevăzută” s-au întîmplat prefaceri istorice. Sub conducerea glorioasă a Partidului Comunist Român, a stra-tegului revoluției noastre,

Modificarea hărților a început chiar în anul 1 al Republicii. În primăvara și vara lui 1948, cu un eroism intrat în legendă, brigadierii Republicii croiau peste abrupturi și hauri magis-trale de oțel — Bumbesti-Iivo-zeni, Salva-Viseu, iar topografiile se grăbeau să înscrie pe hăr-țile lor liniile alb-negre care indică drumul de fier. De atunci, rețeaua feroviară a

tare cu granitul, cu viscolul, mărturisesc despre eroismul constructorilor, despre eroismul unui popor care transformă harta patriei sale.

Arcuite peste ape, podurile. Peste prăpastie, viaductele. Peste ele, panglicile soselelor, ale căilor ferate. Drumuri noi, drumuri care înseamnă civili-zatie, progres. Drumuri de apă, drumuri de oțel, drumuri de beton — toate la un loc, dru-muri de inimă, de la prezent spre viitor.

Pe harta anului 1987, pîien-je-nișul lor depune mărturie des-pre încă o filă din marea carte a muncii eroice sub soarele Republicii.

Orase, platforme industriale, hidrocentrale. Dar pe ce hartă a anului 1947 vom găsi înscrise analfabetismul, munca rudimen-tară, pelagra? Ce hărți să com-parăm pentru a pune față în față două realități pentru a căror comparare nici un șir lung de opuri nu ar fi de ajuns?

Hărțile nu înregistrează — nici nu ar avea cum să o facă — cele 40 000 de puturi în spi-tale în 1947 față de cele peste 200 000 astăzi, nivelul lor de dotare față de cel existent as-tăzi. Astăzi avem un medic pentru 469 de locuitori — în 1947, unul la 1 483. Astăzi, 99 la sută dintre copiii țării vin pe lume într-o unitate spitali-cească; pentru anul 1947, sta-tistica înregistrează 10 (zece) puturi în case de naștere în mediul rural!

Pe „harta nevăzută” se cuvine să înscrim și cele 8 000 de cămine și case de cultură, cele 46 de teatre, peste 5 500 de cine-matografe, cele 460 de muzee; pe aceeași hartă se cuvine să înscrim cele 981 de licee, cu cei 1 260 000 de elevi al lor; să-i trecem pe cel mai puțin de 10 000 de absolvenți de liceu din 1948 alături de cei peste 200 000 care au absolvit liceul în 1987.

Ne-am referit doar la sănă-tate, cultură și învățămînt prin mijlocirea unor cifre — puține, la rîndul lor — care însă nu pot da decît o palidă imagine a creșterii furtunoase înregistră-to în anii construcției socialiste. Pe ce hartă s-ar putea înscire însă făurirea și creșterea omu-lui nou — cea mai de preț rea-lizare a anilor noștri, omul care schimbă harta?

Harta văzută a țării este alta pentru că pe „harta nevăzută” s-au întîmplat prefaceri istorice. Sub conducerea glorioasă a Partidului Comunist Român, a stra-tegului revoluției noastre,

Pentru piinea țării

Reșița 1987

